

VAD ÄR OCH VAD VILL SYNDIKALISMEN

?

PRIS 25 ÖRE.

STOCKHOLM ~ BOKFÖRLAGET FEDERATIV ~ 1923

RAGNAR CASPARSSON

SYNDIKALISMEN OCH DEN
DIREKTA AKTIONENS
METOD

När Karl Marx i Det kommunistiska manifestet formulerade den ofta citerade satsen: Arbetarklassens befrielse måste vara ett verk av arbetarklassen själv, så gav han därmed en kort men klar definition av det betraktelsesätt, som i en senare tid skulle komma att ligga till grund för syndikalismens uppfattning av arbetarklassens sociala strid mot de kapitalistiska företagen. I denna sats ligger syndikalismens hela kampfilosofi. Arbetarklassens sociala emancipation kan endast säkerställas genom arbetarnas egen, direkta, ständiga, organiserade och målmedvetna kamp mot den kapitalistiska utsugningen av arbetskraften och mot den produktionsordning, som skapats genom den moderna kapitalismen. Denna sociala strid är i sig själv en borgen för arbetarklassens framåtskridande. Utanför eller vid sidan av arbetarklassen finns det ingen makt, som är i stånd att undanröjja eller avskaffa det beroende förhållande, i vilket arbetarna i våra dagar stå till kapitalismen.

I sin kamp mot kapitalismen och de på dennas grundval uppbyggda samhällsinstitutionerna bindas arbetarna tillsammans av det karakteristiska i deras ställning, av det som skiljer arbetarna från andra klasser och sociala differentieringar i samhället, av det enkla faktum att de äro lönearbetare, d. v. s. människor, som sälja sin arbetskraft som en vara på en marknad.

Arbetarna drivas icke till klasskampen av en idé, en social, religiös eller filosofisk idé — i varje fall icke på ett tidigare stadium —, utan av ett behov eller ett intresse, som är gemensamt för dem alla: att begränsa utsugningens omfattning och avskaffa kapitalismen som produktionssystem. Först med insikten om att kapitalismen må-

ste avskaffas såsom ekonomiskt system och ersättas med en socialistisk behovsproduktion blir klasskampen en samtidig idé- och intressekamp. Ur det förhållandet, att arbetarna befinna sig i samma ekonomiska läge, att de alla utan undantag äro egendomslösa, ekonomiskt förorättade människor, framspringer den kraft, som ger arbetarklassen styrka och fasthet i klasskampen. En social, religiös eller filosofisk idé, som ofta knyter skilda samhällsgrupper tillsammans i en kamp för andra förhållanden på det ena eller andra området, kan förändras eller byta innehåll genom människornas eller gruppernas tillfälligt förändrade ekonomiska betingelser. Arbetarklassens kamp kan icke förändras eller byta karaktär eller innehåll genom tillfälliga förändringar i klassens läge eller ekonomiska villkor; klasskampen själv är icke betingad av tillfälligheter, av mer eller mindre lösliga förhållanden, som kunna övervinnas eller förändras på samma sätt och med samma lätthet som de småstrider, vilka tid efter annan samla stora befolkningslager omkring bestämda mål och önskemål. Arbetarnas klasskamp framgår som en nödvändighet ur de ekonomiska förhållanden, som konstituera det kapitalistiska samhällssystemet; klasskampen kan därför endast upphöra i och med att dessa ekonomiska förhållanden avskaffas och ersättas med andra, som utesluta uppkomsten av olika sociala klasser i samhället.

Den ekonomiska klasskamp, som arbetarna föra med olika medel och med växlande vapenlycka, är sålunda en annan än de politiska partiernas ofta högljudda gny och bullrande vapenrassel. De politiska partierna bildas icke efter klassgränser och efter vissa bestämda ekonomiska betingelser hos medlemmarna. Tillfälliga omständigheter skapa ett politiskt parti. Partiet förbindes icke genom det kitt, som ett gemensamt ekonomiskt intresse utgör. En stark idé — den kan lika gärna vara av nationell, konstitutionell, humanitär eller ekonomisk art — är i partiet den magnet, som drar tillsammans människor ur snart sagt alla sociala klasser i ett samhälle. En sådan idé kan för ena arbetaren och hans arbetsgivare, den hypoteksbelastade bonden och bankdirektören, som ekonomiskt utplundrar honom, militären och prästen, grosshandlaren och kryddkrämaren, kort sagt människor av alla ekono-

miska villkor. Det politiska partiet enrollerar människor av skilda slag och med en mångfald skiftande intressen. En politisk partikamp är därför någonting helt annat både till väsen och karaktär, än en ekonomisk klasskamp i syndikalistisk mening. Partikampen kan aldrig bli en klasskamp, efter som partiet ansluter människor, som ekonomiskt tillhöra skilda klasser, men som i dagens brännande politiska frågor kunna hållas tillsammans av en idé eller av ett begränsat intresse. Om partiet skulle försöka sig på att föra klasskamp, så skulle det snart remna. De olika grupperna inom partiet, som var för sig representera skilda sociala befolkningsklasser, skulle råka i strid med varandra och partiet måste ovillkorligen sprängas sönder.

De socialistiska partierna skilja sig icke från de borgerliga i detta avseende. Teoretiskt och praktiskt äro de sammanslutningar av människor ur olika samhällsgrupper. De borgerliga elementen, som ansluta sig till ett socialistiskt parti, äro naturligtvis intresserade av utvecklingen härnäst mot ett socialistiskt samhällssystem, vilken partiet vill befördra, och man kan väl därför icke säga att partiet upp- tar personer, som äro fientligt stämde mot arbetarnas frigörelsesträvanden, men å andra sidan visar erfarenheten att de socialistiska partierna, som syssla med parlamentspolitik, av taktiska- och opportunitetshänsyn ofta liera sig med arbetarnas fiender och sålunda avtrubba klasskampen i stället för att skärpa den.

Den ekonomiska klasskampen, som arbetarna själva föra direkt genom sina fackföreningar eller genom med dessa jämförliga organ, kan icke på samma sätt tvingas till en kompromiss med de kapitalistiska intressena. Det socialistiska partiet måste i sin verksamhet ta hänsyn till tusen omständigheter, med vilka fackföreningarna icke ha anledning sysselsätta sig. Partiet önskar naturligtvis i första hand vinna arbetarna för sina synpunkter, men det är därjämte angeläget om att värva anhängare ur även andra samhällsläger än de rena kroppsarbetarnas. Det kommer därvid icke an på att ansluta människorna till partiorganisationen, det är fastmera fråga om att komma i åtnjutande av deras röster.

Då partiets politiska betydelse står i ett bestämt förhål-

lande till antalet valmän, måste dess politik gå ut på att skaffa vänner och sympatisörer på skilda håll inom samhället. Ett politiskt parti kan sålunda icke, om det vill driva realpolitik och icke inskränka sin verksamhet till att omfatta en tom demonstrationspolitik, i sin allmänna politiska gärning föra endast arbetarklassens talan. Det måste ta hänsyn till intressena hos de många, som ur skilda befolkningslager funnit sig i en viss fråga eller vid ett visst valtillfälle böra skänka sina röster till det socialistiska partiet i förhoppning om att detta skall åstadkomma en tillfredsställande lösning av ett bestämt önskemål. Alla politiserande partier torde räkna vida större antal anhängare vid valurnorna än fast organiserade medlemmar. Partiet kan rimligtvis icke föra en politik, som sviker det förtroende — åtminstone icke i allt — dessa oorganiserade valmän visat. Det måste tvärtom låta den största hänsyn till dem och till deras önsksningar.

Arbetarklassens fackliga och ekonomiska organisationer ha icke behov av detta slags konjunkturpolitik. Fackföreningarna ha ingen anledning att göra avkall på vissa uppställda krav för att därigenom vinna sympati eller stöd hos småborgerliga eller andra element, som stå utanför dessa organisationer och vilka i själva verket stå fullständigt främmande för den kamp, arbetarna av sina egna existensförhållanden tvingas föra. De fackliga och ekonomiska organisationerna kunna icke känna några hänsyn till vissa gruppers intressen, som icke få trädas för nära, efter som organisationerna endast utgöra en sammanfattning av människor, vars ekonomiska förhållanden äro så likartade att den enas intresse ovillkorligen också måste vara den andras. I fackföreningarnas kamp mot kapitalismen tar varje organiserad arbetare del på samma sätt, med samma förpliktande ansvar och med samma utsikter inför både segern och nederlaget. Varje arbetare blir direkt och personligt intresserad i striden; han kan icke dra sig undan och överlåta till en vald representant att bära upp hans roll i bataljen. Han ställes i egen person mitt i trumelden. Han måste personligen intressera sig för vad som förekommer och har att med sin egen beslutande röst ge sitt förord vid valet av kampmedel. Han är på samma gång drabbningens befälhavare och menige. På honom vilar

ansvaret för vad som kan inträffa. Denna kamp ställer krav på varje enskild; den kräver vakenhet och levande intresse för arbetarklassens egna angelägenheter.

Syndikalismen är icke antiparlamentarisk. Som rörelse ställer sig syndikalismen utanför och vid sidan om det politisk-parlamentariska reformarbetet. Den syndikalistiska organisationens medlemmar ha full frihet i sitt ställningstagande till parlamentsocialismen; de ha obestridd rätt att gynna den eller bekämpa den. Syndikalismen vill icke förena arbetarna för parlamentarisk aktion i de lagstiftande församlingarna. Syndikalismen vänder sig till arbetarna i deras egenskap av lönearbetare, av producenter och intresserar sig endast för den kamp, som arbetarna i denna sin egenskap ha att genomkämpa. Syndikalismen förordar arbetarnas egen, direkta aktion mot kapitalismen och de statliga och sociala institutionerna och hävdar, att denna utomparlamentariska, rent ekonomiska kamp ger ett rikare utbyte än den partikamp, som föres i parlamenten genom arbetarnas valda representanter. Syndikalismen förnekar eller förringar icke värdet av de reformer, som till arbetarklassens gagn kunna vinnas genom den indirekta, politisk-parlamentariska metoden, men den förnekar möjligheten av kapitalismens bekämpande och samhällets reorganisation på en socialistisk grundval genom parlamentariska aktioner. Arbetarklassens ställning kan förändras till det bättre genom politisk-parlamentariska vota endast i den mån arbetarklassen genom sina utomparlamentariska ansträngningar förmått att skapa förutsättningarna för en sådan förändring. Hundra år av kapitalistisk utveckling och ständiga strider mellan arbetarna och arbetsköparna ha givit talrika belägg för denna uppfattning. Arbetarrörelsens historia i Frankrike och England visar, att de kapitalistiska företagen icke fäste stort avseende vid lagar och förordningar under en tid, då arbetarklassen saknade kraft att genom sitt organiserade uppträdande tvinga dem till lagarnas efterlevnad. Där lagarna stått på arbetarklassens sida har arbetarklassen ständigt själv måst uppträda som samhällsviljans exekutor. Och där kapitalistklassen och dennas representanter i de lagstiftande församlingarna avtvungits en social reform, har man hållit den i helgd endast så länge arbetar-

klassens utomparlamentariska styrkeförhållanden varit sådana, att arbetarna förmått att i det praktiska livet tvinga till respekt för den lagstadgade reformens anda och mening.

Två stora reformer i det svenska samhällslivet vitsorda denna vår teori. Under intrycket av revolutionerna i Ryssland, Tyskland och en del andra länder visade de svenska arbetarna en livaktighet och en offensivanda på vars allvarliga revolutionära avsikter de kapitalistiska intressena icke kunde misstaga sig. Inför hotet om arbetarklassens direkta aktion föll de konservativa politikerna och arbetsgivarrepresentanterna till föga. När högerpolitikerna gjorde motstånd mot åtta-timmarslagen funno sig både hr Branting och dåvarande statsminister Edén föranlåtna att erinra om den direkta aktionens kraft och betydelse. Hr Branting meddelade de tredskande herrarna i Andra kammaren, att det i själva verket var en fråga av underordnad betydelse, om riksdagen antog åttatimmarslagen eller icke. Arbetarna skulle i alla fall komma att skaffa sig åtta timmars arbetsdag, fast det då skulle komma att ske "genom en rad uppsplitande ekonomiska strider". Hr Edén talade den direkta aktionens språk på ett om möjligt mera oförblommerat sätt. Han riktade sig till förstakammarhögern med följande ord, som arbetarna ha all anledning att behålla i minnet: "Om icke Första kammaren antar åtta-timmarslagen, så kommer detta endast att aktualisera frågan om Första kammarens upplösning". Det är i en mera populär översättning: Vill icke Första kammaren anta lagförslaget, så måste vi skaffa en *annan* första kammare, som vill tillmötesgå folkviljan — en kammare, som förstår att avlyssna rösten från djupet! Det var samma sak, då författningsrevisionen genomfördes. Men när den revolutionära flodvägen hade sjunkit tillbaka, så kände kapitalismen sitt mod återvända och gjorde genast ett försök att återerövra sin tidigare position i arbetstidsfrågan. Och detta trots att arbetarnas politiska representation var starkare vid den senare tidpunkten än vid den förra! Det var icke den politiska representationen, som fällde utslaget. Det var som alltid arbetarnas utomparlamentariska maktställning, de ekonomiska organisationernas styrka

och slagkraft, som bestämde utgången av omröstningen i parlamentet.

De senaste årens politiska historia är fylld med bevis för den direkta aktionens överlägsenhet. Det kan i detta sammanhang vara tillräckligt med att erinra om den danska monarkistkuppen 1920. Det var icke den politiska representationen i den danska riksdagen, som vid detta tillfälle räddade den demokratiska ordningen från undergången. Det var arbetarnas målmedvetna uppträdande på det ekonomiska området, som tvang monarkisterna att slå till reträtt. Samma skådespel upprepades i Tyskland under Kapp-kuppen. Tjugotvå miljoner socialdemokratiska väljare betydde mindre än intet, då Kapp-trupperna lågde in i Berlin — i vart fall betydde de ingenting i sin egenhet av valmän. Den socialdemokratiska regeringen, som snarast möjligt måste sätta sig i säkerhet, vädjade icke till folket i val, emedan det hade varit den rena galenskapen. Men samma personer i den tyska socialdemokratien, som avvisat tanken på en allmän generalstrejk som generalvanvett, sågo sig tvungna att ropa arbetarna i kamp mot reaktionen i generalstrejkens tecken. Den direkta aktionen, som ödelade och förlamade Tysklands sociala och ekonomiska liv, drev kuppmaakarna tillbaka till sina lyor! De kunde icke kämpa med sina vapen mot en kraft, som riktade sig mot själva livsnerven i samhällslivet, mot samhällets ekonomiska funktioner.

Den politisk-parlamentariska aktionen kan icke heller vara en samhällsomdanande faktor av någon större betydelse. Det levande livet rättar sig icke, i sin mångfald av skiftande yttringar, efter ett parlamentsbeslut. Samhällsutvecklingen lyder icke parlamentariska lagar, den rättar sig efter ekonomiska lagar. Den ekonomiska utvecklingen skriver lagar för samhällsutvecklingen och för de lagstiftande institutionerna. Man kan visserligen i ett parlament stifta en lag, som går emot tendensen i den allmänna utvecklingen av de ekonomiska förhållandena, men en sådan lagstiftning saknar naturligtvis varje reel betydelse. Lagstiftningen har aldrig någonsin i historien förmått omvandla ett samhälle eller förändra dess ekonomiska struktur. Men det ekonomiska livets utveckling har givit samhällena andra politiska system. Genom ett parlaments-

beslut kan man visserligen förändra en detalj i det ekonomiska livet. Man kan genomföra en tull, som utslänger en viss vara och tränger den inhemska produktionen in på andra banor, men man kan icke genom ett beslut hos en försvinnande del av folket förändra riktningen av hela samhällets ekonomiska liv.

Arbetarklassens direkta aktion mot det kapitalistiska företagarväldet är en manöver på det ekonomiska området. Den direkta aktionen riktar sig mot kapitalismens handhavande av produktionsmedlen och samhällets värdebringande instrument samt mot den nuvarande statens förtryck och öppna brutalitet mot den arbetande klassen. Den direkta aktionen är proletariats ständiga strävan att förbättra sin ställning, att niveliera de ekonomiska motsättningarna i samhället och att slutligen avskaffa kapitalismens ekonomiska system. Arbetarklassens kamp mot den besuttna klassen och dennas innehav av produktionsmedlen är sålunda en kamp för att förändra samhällsekonomin och ställa denna i tjänst hos de produktivt verksamma samhällsmedborgarna. Då arbetarklassens verksamhet inom produktionslivet är av ekonomisk art, måste också dess kamp på det ekonomiska området vara av den största betydelse för arbetarklassens sociala framåtskridande och för socialismens genomförande.

EDWIN LINDSTAM

SYNDIKALISTISKA ORGANISATIONSFORMER

Syndikalismen, som i arbetareklassens fackliga-ekonomiska sammanslutningar ser icke blott det effektivaste och säkraste medlet när det gäller framskapandet av nödvändiga reformer och förbättringar inom ramen av den rådande samhällsordningen, utan jämväl betraktar dem som de organisatoriska grundvalar, på vilka det nya samhället skall byggas, måste givetvis ägna den största uppmärksamhet åt frågan om organisationsformerna. En ekonomisk kamprörelse, som icke allenast strävar att förbättra arbetareklassens existensvillkor i nuet utan öppet proklamerar att dess kamp riktar sig mot själva det bestående samhällssystemet, vilket den vill avskaffa och ersätta med ett annat, måste vid uppbyggandet av sina organisationer främst taga hänsyn till följande:

1) Organisationerna måste givas sådana former att arbetarna vid varje konfliktsituation på det ekonomiska och industriella bataljfältet äro i stånd att snabbt mobilisera upp och bringa till användning alla de kraftresurser de i sin egenskap av producenter förfoga över. Organisationerna måste uppbyggas med hänsyn till rådande förhållanden inom landets ekonomiska liv samt giva möjligheter för arbetarna att smidigt och hastigt anpassa sin stridsfront så, att aktionen mot arbetsköparna erhåller största möjliga kraft och eftertryck.

2) Organisationerna skola vara så beskaffade, att de, efter hand som det kapitalistiska samhällssystemet under trycket av arbetareklassens framryckningar och angrepp sönderfaller och upplöses, äro i stånd att övertaga och

socialistiskt reorganisera alla de sociala och ekonomiska funktioner, vilkas vidmakthållande under alla omständigheter är absolut nödvändigt och ofrånkomligt.

3) Organisationerna måste vara upprättade efter sådana principer, att de främja och stimulera arbetarnas självverksamhet, deras kamplust och förmåga att under känslan av eget, omedelbart ansvar handla självständigt och taga för arbetareklassen i sin helhet gagneliga initiativ, alltsammans egenskaper som en socialistiskt kämpande arbetareklass måste tillägna sig om dess strävanden att frigöra sig ur kapitalismens bojor skola krönas med framgång.

Som synes är alltså frågan om organisationsformerna en ganska komplicerad sådan, och det tarvas en ingående och noggrann undersökning av den förhandenvarande situationen, om man skall komma till en något sänär tillfredsställande lösning av problemet. Vi syndikalister tro oss ha funnit en lösning av detsamma i den organisationsform vi praktisera, och om också en eller annan liten förändring i vår organisationsplan med tiden måhända blir nödvändig, äro vi dock övertygade om att den i sina grunddrag är riktig och för framtiden hållbar. I det följande skall ett försök göras att på det begränsade utrymme, som står till buds, skissera upp och motivera den organisationsplan som företrädades och tillämpas av S. A. G.

Men först några ord om den gamla fackföreningsrörelsen och dess uppkomst.

En knapp mansålder har medfört en betydande förändring av landets ekonomiska, sociala och politiska förhållanden. Industrien har vuxit till förut oanade dimensioner och trängt ut det gamla hantverksmässiga produktionsättet. Arbetsköparna ha lärt organisationens konst av arbetarna och förfoga numera över stora och väl rustade sammanslutningar, vilkas enda uppgift är att hålla arbetarnas organisationer slängna och förhindra varje vidare ingrepp i arbetsköparnas och industriägarnas befogenheter att leda och handhava det ekonomiska livet efter gottfinnande. I dag ha arbetarna icke längre en splittrad och oorganiserad företagareklass att kämpa mot, utan ett fast organiserat block av motståndare, vilka vid

alla tillfällen då deras profitintressen hotas, äro redo att försvara sig till det yttersta.

En sådan förändring av situationen måste självfallet nödvändiggöra en motsvarande omläggning av arbetareklassens försvars- och anfallsmaskineri, eller med andra ord en omorganisering av arbetarnas fackliga-ekonomiska sammanslutningar. Den frågan är f. ö. icke ny. Redan för femton år sedan började röster höjas för en dylik, och de strider som sedan dess utkämpats ha blott bidragit att ytterligare aktualisera frågan. Den gamla, från arbetarerörelsens tidigaste år härstammande fackförbundsformen har visat sig alltför oduglig, och många gånger ha arbetarna dragit det kortaste strået i kampen mot arbetsköparna, just tack vare dessa gamla, antikverande former, som de ända in på sistone envisats att fasthålla vid inom sina organisationer.

Fackförbundsprincipen hade kanske en gång sitt berättigande. På den tiden hade arbetarna möjligheter att medelst fack- och yrkesorganisationer tvinga arbetsköparna till eftergifter och ansenligt förbättra sina löne- och arbetsvillkor. De gjorde det också. Arbetsköparna stodo ju ännu oorganiserade och isolerade från varandra, voro icke heller som i våra dagar, åtminstone icke i samma utsträckning, sammanslutna i bolag, för att nu icke tala om kartellerna och trusterna, som vid denna tid lorde varit föga kända. Att en någorlunda välorganiserad yrkesarbetaregrupp under sådana förhållanden relativt lätt kunde driva sina krav igenom, är ju icke ägnat att förvåna.

Men tiderna förändrades. Den ekonomiska och industriella utvecklingen gick i riktning mot hantverkens avskrivande, stora kapitalstarka företagaregrupper togo hand om allt flera av landets näringsgrenar, och så en vacker dag kommo även arbetsköparna på den idén att organisera sig till kamp mot den fara, som hotade från de växande arbetareorganisationernas sida. Och härmed inträder smärningom en förskjutning i stridsläget till arbetarnas nackdel. På kort tid sköto arbetsköpareorganisationerna upp, och snart voro de färdiga att gå till de första attackerna mot arbetarna. Striderna blevo allt större och mera omfattande, och de visade en stadig

tendens att lämna ett allt magrare resultat åt arbetareparten.

Här skall icke ingås på den taktik, som fackföreningarna använde, och de många strategiska felgrepp de oftast gjorde sig skyldiga till i kampen mot arbetsköparna. I detta samband skall blott påpekas de olägenheter, som vid denna tidpunkt visade sig vidlåda arbetarnas organisationer och som i talrika fall omöjliggjorde en effektiv stridföring mot arbetsköparna, olägenheter som för övrigt ännu i ganska stor utsträckning göra sig gällande, tack vare ett envist fasthållande vid fackförbundsprincipen.

Se här ett exempel: Vid en större mekanisk verkstad sysselsattes icke blott järnarbetare utan även träarbetare, målare, grovarbetare, gjutare och kanske ännu några yrkesgrupper. Samtliga dessa voro anställda hos en och samma arbetsköpare, i regel ett bolag, som ägde arbetsplatsen ifråga. De olika yrkesgrupperna voro organiserade i var sitt förbund; järnarbetarna i Järn- och metallarbetareförbundet, målarna i Måleriarbetareförbundet, träarbetarna i Träarbetareförbundet o. s. v. Så inträffade det att järnarbetarna började röra på sig, i avsikt att söka förbättra sina löne- och arbetsvillkor en smula. Förhandlingarna med arbetsköparen ledde icke till önskat resultat. Frågan om kraftåtgärder blev då aktuell, och ett tu tre kom strejken. Järnarbetarna lämnade sina platser och blockerade dem. Och de övriga yrkesgrupperna, träarbetarna, grovarbetarna etc.? De fortsatte helt lugnt sitt arbete som om ingenting hänt. Det var ju en *järnarbetarekonflikt*, och den angick således inga andra än järnarbetarna.

Tanken på att *samtliga* arbetaregrupper skulle göra gemensam sak och samtidigt framställa sina krav och, om så behövdes, samtidigt gå i kamp för dem, var ännu fjärran. Järnarbetarna fingo slåss ensamma och det samma fingo också träarbetarna, grovarbetarna och alla övriga yrkesgrupper, efterhand som deras avtal löpte ut och nya icke i godo kunde träffas.

Att arbetarna icke tjänade på en dylik taktik är helt naturligt. Det gjorde emellertid arbetsköparna, som med välbehag sågo hur arbetarna splittrade sin aktion och

plottrade bort sin slagkraft i små portioner, begränsade av respektive yrkens gränslinjer. Och vad som i det här relaterade exemplet skildrats, ägde motsvarighet även inom andra branscher. Inom byggnadsfacket existerade **samma** babyloniska förbistring. Murarna tänkte och handlade blott för sig (när detta skrives i juni månad, pågår just en dylik strejkaktion från Stockholmsmurarnas sida, vid vilken de icke tagit ringaste hänsyn till övriga arbetaregrupper inom byggnadsindustrien), timmermännen och målarna likaså.

Den för en tid sedan avslutade stuveriarbetarekonflikten i Göteborg uppvisade samma bedrövlige utslag av exklusiv yrkesanda och skräpolitik. När stuveriarbetarna nedlade arbetet, stannade bl. a. grupper även kranmaskinisterna kvar i arbetet. Strejkbrytarna kommo, och här fick man bevittna hur organiserade arbetare arbetade i broderlig endräkt med dem som tagit brödet ur munnen på andra organiserade arbetare. Se, saken var den att kranmaskinisterna tillhörde icke samma förbund som stuveriarbetarna. De tillhörde Kommunalarbetareförbundet, under det att stuveriarbetarna stodo i Transportarbetareförbundet. Från det senare förbundet gjordes en hemställan till Kommunalarbetareförbundet att kranmaskinisterna skulle beordras nedlägga arbetet, en begäran som emellertid avslogs. Kranmaskinisterna fortsatte sitt arbete — vad tusan angick dem stuveriarbetarnas strid? Stuveriarbetarna få väl trösta sig med att de kanske få tillfälle till revanch. Nödgas kranmaskinisterna någon gång i framtiden gå i strejk för att genomdriva förbättrade löne- och arbetsvillkor, så kan man nästan vara säker om att stuveriarbetarna icke komma att göra någon sympatiststrejk utan i stället passa tillfället att ge betalt för gammal ost.

Exempel av här anförda slag skulle kunna anföras i legio. Inom den gamla fackföreningsrörelsen har man heller icke varit fullständigt blind för de olägenheter av ovannämnda slag, som följa av uppdelningen i fackförbund. Majoriteterna av de vaknare elementen ha trots sig finna en väg ur eländet genom att övergå till den s. k. *industriförbundsprincipen*. Dess anhängare lyckades också vid den senaste L. O.-kongressen att genomtrumfa

ett beslut om fackförbundens övergång till industriförbund, och de inbilla sig nu att de genom denna reform skola komma bort från de missförhållanden som följa fackförbundsindelningen. Att industriförbunden erbjuda vissa fördelar framför fackförbunden är uppenbart, men att denna övergång, om den nu någonsin blir genomförd i praktiken, kommer att infria de högtflygande förhoppningar dess anhängare ställa på den, är mer än tvivelaktigt. När allt kommer omkring torde industriförbunden, som en tysk fackföreningsman uttryckt det, icke vara något annat än en högre form för fackförbund, och det är lätt att påvisa att även industriförbunden och den industriförbundspolitik, som naturligtvis kommer att föras, skall komma till korta gent emot arbetsköparna och aldrig giva arbetarna den erforderliga möjligheten till den stridsföring, som numera är av nöden. Samma situationer som fackförbundens snäva skräppolitik skapat skola upprepas fast i större skala.

Det finnes stora industrikoncerner som äga och driva företag inom vitt skilda industrier och områden. Det finnes sådana som driva både järnhantering, skogs- och åkerbruk, sågverksrörelse, massatillverkning och dessutom äga både järnvägar och fartyg. Det är lätt att räkna ut hur många industriförbund som här bli representerade — en bild som sagt i större skala av de förhållanden, som vållade att fackförbunden blevo odugliga och utdömdes.

Att en industriell organisering är nödvändig vilja vi icke bestrida. Tvärtom, den är av behovet påkallad, både med hänsyn till arbetarnas nutida kamp och till de uppgifter som vänta arbetarnas ekonomiska kamporganisationer i framtiden. Men denna industriella organisering måste växa fram på ett annat sätt och icke göras så otymplig som här är fallet. Vi syndikalister företräda också en industriell organisationsprincip, ehuru med den skillnaden att den är konsekventare genomförd och kombinerad med en annan organisationsprincip, som gör det industriella kampvapnet smidigare och mera anpassningsbart i kampen: den lokala samorganisationen.

Syndikalismen bryter radikalt, icke blott med den gamla fackförbundsformen, utan även med den centralisations-

princip, vilken ligger till grund för den politik som förts av dessa förbund och som även tillämpas inom industriförbunden.

De lokala samorganisationerna byggas upp på klassorganisationens princip. Alla arbetare, oavsett vilket fack eller yrke de tillhöra, ha gemensamma intressen och äro i behov av varandras stöd och obrottsliga solidaritet. Inga skrå- eller yrkesskrankor, inga organisationsformer få lägga hinder i vägen, när det gäller för arbetarna att bispringa varandra i kampen mot arbetsköparna. Ingen med auktoritär myndighet utrustad ledning får sitta i organisationens topp och kommendera arbetarna till det eller det. De lokala samorganisationerna, som skola omfatta samtliga arbetare på platsen, äro fullständigt suveräna, och deras befogenheter och rörelsefrihet begränsas blott av den skyldiga hänsynen till det *gemensamma* arbetareintresset. Ingen grupp har inom den lokala samorganisationen rätt eller möjlighet att för sina gruppintressens tillgodoseende och på bekostnad av och till förfång för de övriga arbetaregrupperna, driva en exklusiv separatpolitik.

På varje fabrik, verkstad eller annat företag bilda samtliga arbetare en driftssektion. Samtliga driftssektioner på samma plats och inom samma produktionsgren bilda ett syndikat. Samtliga syndikat av arbetare inom samma produktionsgren bilda en hela landet omfattande federation. Samtliga syndikat bilda dessutom på varje plats och inom varje näringsgren en samarbetskommitté inom L. S. Samtliga federationer inom varje näringsgren bilda ett departement inom S. A. C. De olika arbetaregruppernas speciella intressen företrädas av S. A. C. genom federationerna, medan alla arbetares gemensamma intressen företrädas av S. A. C. genom de lokala samorganisationerna.

Inom trävaruindustrien, där det syndikalistiska organisationsarbetet förts längst framåt, kan syndikalismens industriella organisationssystem studeras allra bäst. Till trävaruindustrien räknas skogshanteringen, sågverksindustrien, massaindustrien, träförädlingsindustrierna etc. Arbetarna inom varje särskild gren av industrien bilda en federation, vilka tillsammans utgöra den industriella

huvudorganisationen, vilken kallas departement. I spetsen för denna sitter en kommitté eller styrelse, som dock självfallet saknar kommandorätt inom organisationen och endast har att vaka över industriorganisationens angelägenheter, sköta de löpande göromålen och i övrigt verkställa de beslut, som medlemmarna inom industrien fattat.

Blir det konflikt på ett ställe och de i densamma indragna arbetarna påkalla industriorganisationens hjälp i form av sympatiaktion eller andra liknande åtgärder, är denna lätt att ordna, naturligtvis under förutsättning att den industriella organisationen har tillräcklig omfattning. Ett sågverksbolag har räkal i konflikt med sina arbetare. Gott, skogs- och flottningsarbetarna äro måhända i stånd att lämna hjälp genom att blockera sågverket från all tillförsel av timmer. Gäller det en massafabrik är förhållandet enahanda. Inom ifrågavarande industridepartement har man överblick över ställningen, känner organisationens utbredning och förgreningar hos olika bolag och i alla landsdelar, känner antalet organiserade arbetare som finnas, liksom det totala antalet arbetare på ifrågavarande arbetsplatser. Här ha vi alltså en industriell organisationstyp, men annorlunda beskaffad än den man inom den reformistiska fackföreningsvärlden står i begrepp att genomföra.

Med ovan antydda organisationsformer skall S. A. C. en gång bli i stånd att upptaga en kamp mot arbetsköparna på alla tänkbara fronter. Blir det fråga om en lokal strid finnas möjligheter att lämna den lokalt kämpande gruppen det stöd som måhända en industriell organisation icke skulle förmå. Är det åter fråga om en strid, i vilken de lokala resurserna icke räcka, en strid inom en viss utgrenad industri eller hos ett företag med flera filialer på olika platser i landet och kanske även inom skilda industrier, så är det, tack vare det industriella organisationssystemet, lätt att utsträcka aktionen i den grad som befinnes nödvändig.

Att en arbetarnas kamporganisation, uppbyggd efter dessa principer, kommer att få en oerhörd betydelse, när det gäller att organisera fram ett nytt produktions- och distributionssystem i samhället, är utan vidare uppenbart. Bragt till fullkomning skall den bliva den grundval, på

vilken en ny tingens ordning skall resa sig. Icke staten utan arbetarnas ekonomiska sammanslutningar skola träda i den döende kapitalismens ställe, en gång när tiden är inne. Arbetarnas fackliga-ekonomiska sammanslutningar äro på väg att bliva det moderna samhällets väldigaste organisationsbildningar. Måtte deras fortsatta utveckling också följas av en motsvarande utveckling av arbetarnas självverksamhet, självtillit och över huvud taget alla de egenskaper och sedliga krafter, som äro oundgängliga om arbetareklassen skall lyckas att kämpa sig upp ur den sump de nu befinna sig uti. Syndikalismens på frihet, självansvar och solidaritet byggda organisationer äro framför allt ägnade att befördra och främja en dylik utveckling.

FRANS SEVERIN

SYNDIKALISMENS MÅL

Syndikalismens teori om ett framtida samhälles ekonomiska organisation står i bästa överensstämmelse med dess åskådning i övrigt, dess organisationsformer och taktik. I Amiensdeklarationen säges, att syndikalismen organiserar för den dubbla uppgiften att förbättra de aktuella arbetsvillkoren samt uppbyggande av en ny samhällsorganisation. Kamporganisationen av i dag blir morgondagens produktionsorganisation, heter det. Man har också kort uttryckt syndikalismens mål med orden: "fackföreningarnas övertagande av produktionen".

Detta uttryck har emellertid givit anledning till många missförstånd och med- eller omedvetet oriktiga tolkningar. Den vanligaste förebräelsen, syndikalismen får uppbara från socialdemokratiskt håll, är, att den skulle vilja införa ett fackföreningarnas monopol över produktionen, varigenom den konsumerande allmänheten på nåd och onåd utlämnades åt de monopolistiska fackföreningarna, som efter behag kunde uppskörta avnämarna av deras alster. Denna invändning faller redan på den omständigheten, att monopolets särskilda uppskörtningssförmåga endast kan existera, då det finnes ett eller ett par monopol. Så snart alla näringsgrenar ha monopoliserats, ha de alla samma ställning gentemot varandra, och den ena har inga särskilda privilegier framför andra. På sin höjd skulle under det av syndikalismens socialdemokratiska vedersakare förutsatta tillståndet kunna uppstå ett oreglerat krig mellan gruppernas moraliska plikt att stödja de svagares aktioner, styrka, såvitt monopolet anginge.

Det är emellertid fullständigt falskt att vilja påbörda syndikalismen några avsikter att vilja organisera detta inbördes krig, liksom det är falskt att tillägga syndikalis-

men någon monopolistisk strävan. Tvärtom ha enskilda syndikalistiska organisationer och den syndikalistiska internationalen uttryckligen förklarat sig som motståndare till alla monopol. Syndikalismen har dessutom i sitt organisatoriska framträdande praktiskt sökt kräva de gruppegoistiska intressen, som den tillvitas vilja befordra, och inom arbetareklassen sökt lägga den organisatoriska grundvalen för klassolidariteten i stället för den gamla yrkes- och industrisolidariteten. Medan principen för de socialdemokratiskt anstrukna fackföreningarna ännu är, att varje grupp får klara sig själv, även om det ibland skulle ske på övriga yrkens bekostnad, har syndikalismen sökt upprätta en klassen som sådan omslutande organisation med principen inbördes samarbete och gemensam kamp mot den gemensamma fienden, företagardömet. Framför allt har syndikalismen hävdad de bättre ställda gruppernas moraliska plikt att stödja de svagares aktioner, på det dessa må kunna höja sig och klasskillnaden inom arbetareklassen upphöra eller utjämnas.

Fackföreningarnas övertagande av produktionen får därför inte förstås så, att dessa skulle träda i de privata ägarnas ställe och övertaga deras privilegier. Syndikalismen har uttryckligen förklarat sig eftersträva den privata äganderättens upphävande, och med denna faller uppenbarligen även äganderättens monopol och därav följande privilegier. Det vore orimligt, om fackföreningarna skulle övertaga produktionsmedlen med en äganderätt, som t. ex. tillät dem att efter behag sälja och köpa jord och fabriker. Syndikalismens produktionsorganisation förutsätter självfallet en samhällelig äganderätt men en på vissa betingelser åt de industriella organisationerna upplåten bruksrätt. De fackliga organisationerna kunna sålunda på visst sätt sägas bli samhällets entreprenörer eller arrendatorer, ehuru naturligtvis de betingelser, under vilka fackföreningarna övertog och brukade produktionsmedlen, ingalunda bleve desamma som under nuvarande förhållanden förbindes med entreprenad eller arrende.

Emellertid måste ju en sådan produktionsorganisation komma att avsevärt skilja sig från den statsocialistiska, där företagen komma att direkt skötas och ledas av staten eller den samhällsorganisation, som kan bli dess efter-

trädare. Under alla förhållanden måste statsocialismen i dess rena form förutsätta ämbetsmannastyre med ansvar inför regering eller riksdag, medan arbetarna bleve lönearbetare, som i vår tid, utan eget ansvar för de företag, inom vilka de sysselsattes. En sådan samhällsorganisation måste förutsätta en centralisation, där bestämmanderätten i varje fråga och det slutliga ansvaret ligga i det centrala samhällsorganets händer, alldeles såsom fallet är inom den nuvarande statens ekonomiska företag. Mot denna ytterligtgående centralisation opponerar syndikalismen, under påpekande av att denna inte kan undgå att medföra den mest förlamande byråkrati, vars skadliga verkningar inte kunna neutraliseras ens av den mest konsekvent genomförda demokrati. Utgående från en historieuppfattning, enligt vilken det är folkets fria verksamhet och icke regering, riksdag eller andra statsorgan, som byggt samhället och skapat vår materiella och andliga kultur, anser syndikalismen att folkets fria initiativ bör lösas, även om en dylik frihet ibland kan synas äventyra den planmässighet, som något centralt ämbetsverk konstruerat på papperet. Folkets självverksamhet under eget ansvar manar, även om den ter sig mindre planmässig, fram de krafter, som driva utvecklingen framåt och lägga sten på sten i samhällsbyggnaden.

Den syndikalistiska decentralisationen och friheten är dock inte liktydig med organisationslöshet. Redan Amiens-deklarationens uttryck, att dagens kamporganisationer äro morgondagens produktionsorganisationer, tydliggör, att syndikalismen förutsätter organisation av näringslivet, en organisation, till vilken den allaredan i dag lägger grunden. Men syndikalismen bygger sin organisation med friheten som ledande princip och har städse ett vaktsamt öga för om det tvång, den finner sig böra pålägga enskilda och grupper, är så tillvida ändamålsenligt, att icke den vunna planmässigheten nåtts på bekostnad av andra och värdefullare krafter, som inte kunna leva och verka utan frihet, såsom initiativkraften, ansvars känslan, arbetsglädjen, o. s. v.

Söker man med ledning av denna princip allaredan nu konstruera en bild av den produktionsorganisation, syndikalismen vill upprätta, är det väl ändamålsenligast att

börja från grunden, det ekonomiska livets urcell, det enskilda företaget. Syndikalismen avser, såsom förut framhållits, icke att göra arbetarna i fabriker och verkstäder till ägare av dessa men icke heller till ansvarslösa lönearbetare under staten eller ens kommunen; den avser att göra arbetarna till företagets förvaltare under ansvar inför sig själva och samhället. De funktioner, som nu utövas av ägaren, kapitalisten, överflyttas helt enkelt på arbetarna, naturligtvis med undantag för profitsugningens funktion, som kommer att upphöra i ett socialistiskt samhälle. Driftsledaren tillsättes av arbetarna och blir sålunda deras förtroendeman i stället för härskare. Utan allt tvivel skall det visa sig ändamålsenligt att någon högre instans inom den hela landet omfattande industriorganisationen, till vilken det enskilda företaget är anslutet, äger inflytande vid val av driftsledare. Det kan ju t. ex. tänkas att arbetarna vid utseende av driftsledare komma att dela sig i tvenne lika stora eller i det närmaste lika stora läger, i vilket fall tvisten kanske lämpligen kan slitas av en högre instans, och även i övriga fall kan den högre instansen tänkas ha förutsättningar att förse ett företag med en duglig ledare. Att emellertid mot samtliga arbetares eller en överväldigande majoritets vilja tillsättas en fabriksledare måste givetvis betraktas som uteslutet, dels ur synpunkten om arbetarnas rätt, men dels också med hänsyn till arbetsresultatet, vilket uppenbarligen förutsätter ett gott samarbete mellan arbetarna och ledaren. Sedan ledaren är vald, måste han emellertid antagas komma att besitta ungefär samma befogenheter som en företagsledare i våra dagar, men under kontroll av arbetarna genom av dessa utsedda organ. Den kollegiala företagsledningen med en styrelse på 5 eller 7 eller flera personer, som skall besluta i varje detalj, är uppenbarligen en otymplighet, som endast skulle göra företaget tungrott och belasta det med en olidlig byråkrati, varförutom någon ansvarig ledare under sådana förhållanden givetvis är överflödig. Denna art av företagsledning har för övrigt försökts i Ryssland och befunnits opraktisk. Att kommunisterna helt fråntogo arbetarna inflytande vid utseende av företagsledare och överflyttade valet till statens centrala organ är en annan sak, som vi här inte skola diskutera.

Härmed är sagt vad som i denna korta framställning kan sägas om det enskilda företaget. Givas flera företag inom samma industri på en ort, är samarbetet dem emellan en naturlig sak; det är fackföreningarna, som övertaga produktionen enligt syndikalismens teori, varigenom grunden för samsarbetsorganisationen redan är lagd. Formen för detta lokala samarbete synes böra överlämnas åt vederbörande lokala industriorganisation. Det gives ju yrken där uppdelningen på företag inte lämpligen kan ske, såsom t. ex. byggnadsindustrin, där uppenbarligen fackföreningen såsom helhet måste bli ett med företaget i så måtto, att det är fackföreningen som åtager sig arbetena och sedan utskiftar dem bland medlemmarna.

Varje lokal industriorganisation är emellertid redan nu ansluten till en landsomfattande sammanslutning för vidkommande industri, och så blir givetvis fallet även för varje enskilt företag. Organ för den landsomfattande industrisammanslutningen komma sannolikt att utses på ungefär samma sätt som de nuvarande förbundsorganen. En kongress med ombud för varje ansluten lokalorganisation eller valkrets kommer givetvis att sammanträda, så ofta som detta anses påkallat, och här komma alla de angelägenheter att dryftas, som äro gemensamma för industrin, olika organ att tillsättas och riktlinjer för industrins framtida arbete att uppdragas. De sålunda tillsatta centralorganen kunna emellertid inte länkas få någon oinskränkt myndighet över de olika lokalorganisationerna eller företagen som t. ex. styrelsen för en trust. Snarare blir organisationsformen lik kartellens, där företagen med i övrigt bibehållen självständighet äro sammanslutna för vissa bestämda och begränsade ändamål. Sålunda kan distributionen uppdelas mellan företagen, tillverkningen av vissa specialartiklar koncentreras till bestämda företag, o. s. v. Men utanför dessa överenskommelser måste företaget och fackföreningen bli självständiga delar av den federativa sammanslutningen.

Industrierna måste emellertid även tänkas samarbeta sinsemellan, för vilket samarbete kräves organ. Sålunda bli dels de lokala industriorganisationerna sammanslutna i en lokal organisation för befordrande av lokala intressen, medan de landsomfattande industrifederationerna sam-

organiseras i en samtliga industrigrenar omfattande landsorganisation. Det kan vara en överloppsgärning att försöka sig på en uppräknig av alla de uppgifter, som falla på en dylik organisations lott. Uppenbart är att otaliga frågor komma att röra samtliga industrier gemensamt och sålunda kräva gemensam behandling.

Ett utav de intressantaste kapitlen och utan all fråga ett utav de kvistigaste problemen är regleringen av varornas inbördes värdeförhållande. Att såsom nu låta lagen om tillgång och efterfrågan, efter råd och lägenhet korrigerad endast av de olika industrisammanslutningarnas vinstbegär och förmåga att tillgodose detta, kan det självfallet inte vara tal om. Det vore att öppna slussarna för samma oreglerade krig mellan grupperna, där den finurligaste alltjämt bäst utnyttjade situationen till egen fördel och på de andras bekostnad. Kan syndikalismen här inte finna någon utväg skall det medgivnas att socialdemokraters och kooperatisters invändningar mot dess teori äga ett visst berättigande.

Emellertid måste den organisation som byggts för industriernas samarbete också kunna — försåvitt problemet om varornas inbördes värdeförhållande över huvud taget kan lösas — påläggas denna uppgift, och ha lika stora förutsättningar att lösa den som någonsin staten under ett statssocialistiskt system. Det är dock ingen omöjlighet att fastställa prisrelationerna genom överenskommelser, och man kan därför tänka sig en prisenämnd eller flera (för det lokala varuutbytet), som på grundval av tillgängligt material bestämmer priserna för en viss tid framåt. Sannolikt kan lagen om tillgång och efterfrågan inte helt elimineras. Ett för lågt pris på en vara skall naturligtvis i framtiden så väl som nu, öka efterfrågan så att brist uppstår, och å andra sidan kan varubrist uppstå även på grund av andra faktorer, t. ex. en fetslagen skörd. Kan inte någon annan regulator åtsadkommas för att bringa efterfrågan i överensstämmelse med tillgången, så måste uppenbarligen prislehöjningen tillgripas. Men det är ingalunda nödvändigt, att prislehöjningen skall gå till den, som händelsevis framställer den vara, på vilken brist uppstått. Pristilläggen kunna mycket väl tänkas gå direkt till samhället.

Till samhället i dess helhet måste dessutom varje företag i någon form erlägga tribut, försåvitt inte personlig skatt skall bibehållas, vilket dock är osannolikt. Samhället omhänderhar och måste omhänderha en mängd allmännyttiga verksamheter, såsom gatuläggning, skolor, sjukhus, o. s. v. och allt detta måste givetvis underhållas av den produktiva verksamheten. Formen för denna tribut synes mera vara ett tekniskt än ett principiellt-socialistiskt problem. Den kan tänkas i form av något slags skatt men också såsom en art kapitalränta eller arrende, som industrierna betala till samhället. Principen är endast, att tributen blir rättvist avvägd och får sådan form, att den icke verkar hämmande på produktionen och samhällsutvecklingen. I denna tribut kan för övrigt också ingå den kapitalavsättning, d. v. s. den samhälleliga sparverksamhet, som är nödvändig för utvecklingens fortskridande, för nyanläggningar o. d.

Skulle man mot detta utkast invända, att den syndikalistiska teorin förutsätter en allt för löslig organisation för att förhindra den enskilda gruppen att förse sig på den andras bekostnad genom åsättande av för högt värde på sina alster, så måste vi därtill svara, att de statssocialistiska eller kooperatistiska samhällsorganisationerna knappast kunna antagas få större förmåga att lösa problemet. Den statssocialistiska organisationen har ingen annan förutsättning framför den friare syndikalistiska att ordna dessa angelägenheter än statens på polis och militär stödda auktoritet. Fattades emellertid den goda viljan till samarbete mellan grupper och människor, så voro tvångsmedlen oförmögna att ersätta den. Även om staten ägde alla företag och toge inkomsten av alla samt avlönade varje arbetande medborgare, skulle den inte kunna hindra arbetaregruppernas illojalitet, om sinnesart och omständigheter framkallade den. En missnöjd arbetaregrupp kunde strejka, sabotera eller på annat sätt sätta sig upp emot den genom staten uttryckta samhällsviljan, utan att staten förmådde hindra det. Utan allt tvivel skulle själva tvånget, omöjligheten för arbetarna att överblicka statens jätteföretag och den med lönarbetet följande ansvars- och intresselösheten verka provocerande till strider, utan att dessa kunde anses i egentlig mening illojala. Om

järnvägsmännen i ett statsocialistiskt samhälle strejkade, vad kunde staten göra? Den kunde mobilisera nytt folk att ersätta de strejkande; javäl, men det kunde även ett syndikalistiskt samhälle, i händelse den känslan var allmän, att gruppen handlat illojalt och ville förse sig på de andras bekostnad. Var icke denna känsla allmän bland folket, torde även staten trots sina tvångsmedel ha måttlig framgång med sina mobiliseringsförsök. Förutsättningen för ett socialistiskt samhälle överhuvud måste vara en socialistisk anda, en rotfast samhällsmoral, en allmän insikt om allas gemensama intressen och samarbetets nödvändighet. Men finnes denna anda så är tvångsmakten överflödig, finnes den icke kan den inte skapas med någon aldrig så stark statsmakt. Tsaren föll trots all sin makt, och bolsjevikregeringen har nödgats sträcka gevär inför den vapenlösa bondebefolkningens envisa sabotage. Man regerar inte ett stort folk mot dess vilja med en handfull bajonetter. Det har försökts och misslyckats.

Vi ha här endast i största korthet kunnat snudda vid problemen, (för en något mera ingående behandling se: "Arbetarnas övertagande av produktionen" Bokförlaget Federativ). Då vi icke dess mindre sysslat med konstruktioner och detaljer, torde det vara lämpligt att avsluta med en erinran om, att syndikalismen med skärpa hävdar, att den i första hand är en rörelse och i andra hand en lära, varmed skall förstås att dess teorier icke äro att fatta såsom dogmer, utan att den lär av livet, med ett ord, den lever. Teorierna äro byggda under vissa förutsättningar, upphöra dessa upphöra teoriernas giltighet. Men härmed är också sagt att syndikalismens teorier befinna sig i den innerligaste harmoni med livet självt, och äro byggda på verkligheten och dennas utvecklingslinjer, såvitt dessa kunna skönjas. Konstruktioner av förestående slag ha sin huvudsakliga uppgift i att skärpa blicken för förhanden varande problem, öka intresset för deras lösning och på så sätt bidra till att förbereda arbetareklassen för fyllande av dess historiska mission.